

16 oktober 2024

Groen licht voor renovatie Amsterdam Museum

Hoogste rechter doet uitspraak: verbouwing van start

De Raad van State heeft de gemeente Amsterdam in hoger beroep groen licht gegeven om de hoofdlocatie van het Amsterdam Museum aan de Kalverstraat te renoveren. Het Amsterdam Museum krijgt meer en veel betere ruimte voor collectie en publiek, wordt duurzamer en volledig toegankelijk. De renovatie, die door deze uitspraak van de Raad van State nu daadwerkelijk doorgang zal vinden, brengt de kracht van het eeuwenoude monument in balans met alles wat noodzakelijk is voor een museum van nu en de toekomst.

Touria Meliani, Wethouder Kunst en Cultuur van de gemeente Amsterdam:

"Ik ben blij met de positieve uitspraak van de Raad van State voor de plannen van de renovatie van het Amsterdam Museum. Het gebouw en zijn unieke geschiedenis spelen een belangrijke rol voor de buurt, de Amsterdammers en de stad in zijn geheel. Door een grondige renovatie kunnen we het museum aanpassen en verduurzamen. De toegankelijkheid wordt verbeterd en de collectie zal optimaal tot zijn recht komen. Het is een goede stap voorwaarts voor de toekomst van het museum."

Judikje Kiers, directeur Amsterdam Museum:

"We zijn ontzettend blij met deze uitspraak van de Raad van State. Het betekent dat er nu echt begonnen gaat worden met de uitvoering van het goede en afgewogen ontwerp van Neutelings Riedijk Architecten. Door aanpassingen die recht doen aan de monumentale waarde van het pand, en die een grote verbetering zijn voor collectie en publiek, toegankelijkheid en duurzaamheid, zullen we ook in de toekomst onze functie in het hart van die binnenstad kunnen blijven uitvoeren. Namens alle collega's van het Amsterdam Museum wil ik iedereen die ons op allerlei manieren gesteund heeft enorm bedanken."

Klooster, weeshuis en museum

De locatie in het hart van de historische binnenstad waarin het Amsterdam Museum al sinds 1975 is gevestigd en de rijke geschiedenis van het pand maken het voormalige Burgerweeshuis tot de ideale plek voor het stadsmuseum. Er huisde een klooster en later bijna vierhonderd jaar een weeshuis. Het Burgerweeshuis is een wezenlijk onderdeel van het verhaal van de stad en het museum en behoort tot de topstukken van de collectie. Met het behoud van het museum op deze locatie blijft het verhaal van de plek verteld en het Burgerweeshuis voor iedereen toegankelijk.

Stadsmuseum van de toekomst

Het voormalige Burgerweeshuis is weliswaar de ideale locatie voor het museum, maar werd nooit gebouwd als museum. De beperkingen daarvan zijn problematisch en staan in de weg van een 21ste-

eeuwse bezoekersbeleving. Het Amsterdam Museum ontvangt veel meer bezoekers dan het gebouw op dit moment aan kan. De niveauverschillen en de routing beperken de toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking. Door de geringe zaalafmetingen is het onmogelijk om de diversiteit van stukken in de collectie te tonen. Grote topstukken zijn nu elders ondergebracht - zoals in de Amsterdam Museum-vleugel in het H'ART Museum - of blijven in depot. Ook op het gebied van daglicht, klimaat en duurzaamheid moet een forse moderniseringsslag worden gemaakt. Al sinds 2016 werken het Amsterdam Museum en de Gemeente Amsterdam, als eigenaar van het gebouwencomplex, daarom samen met vele experts aan plannen om het historische monument aan de Kalverstraat te renoveren en geschikt te maken voor de toekomst.

Ontwerp

Het vergunde ontwerp van Neutelings Riedijk Architecten is gebaseerd op de volgende uitgangspunten: meer ruimte voor collectie en publiek, toegankelijkheid, zichtbaarheid en verduurzaming. De kern van het ontwerp bestaat uit het maken van een ruim en multifunctioneel entreegebied, het creëren van een logische museale route en het toevoegen van nieuwe museumzalen. Het museum wordt daardoor een efficiënter, ruimer, flexibeler en duurzamer gebouw. Het ontwerp vergroot ook de herkenbaarheid en zichtbaarheid van het nieuwe Amsterdam Museum.

Open in 2028

De gemeente gaat nu verder met het aanbestedingsproces. De inzet is om de eerste werkzaamheden aan het gebouw in 2025 te starten.

De gemeente neemt als eigenaar van het gebouw de kosten van de verbouwing van het casco voor haar rekening. Het Amsterdam Museum financiert door middel van fondsenwerving en sponsoring de inrichting van de vaste presentatie, tijdelijke programmering en publieke ruimtes. De Rijksoverheid draagt subsidie bij voor verduurzaming en onderhoud van het monument. Het nieuwe Amsterdam Museum zal naar verwachting in 2028 zijn deuren openen. Tot die tijd blijft het Amsterdam Museum tentoonstellingen maken aan de Amstel 51 (H'ART Museum), Huis Willet-Holthuysen op de Herengracht en op diverse plekken met verschillende partners in de hele stad.

Over de rechtszaak

In november 2022 verleende de gemeente Amsterdam de vergunning voor de renovatie van het Amsterdam Museum. Daarna begonnen de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) en Heemschut een beroepsprocedure tegen de vergunning. Op 4 juli 2023 heeft de rechtbank Amsterdam de gemeente en het museum in het gelijk gesteld. De rechters verklaarden de bezwaren van de erfgoedverenigingen op alle punten ongegrond. Op 10 augustus 2023 heeft de VVAB hoger beroep aangetekend bij de Raad van State. Die zaak diende op 29 mei 2024.

Vandaag, 16 oktober 2024, kwam de uitspraak: *"Het ging in deze rechtszaak vooral om de vraag of het college van burgemeester en wethouders een goede belangenafweging heeft gemaakt tussen aan de ene kant het belang van Amsterdam Museum voor een verbouwing en aan de andere kant het belang van de monumentenzorg. Naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak is dat het geval en verzet het monumentenbelang zich niet tegen de verlening van de vergunning. Zo liggen aan de beslissing van het college van burgemeester en wethouders om de vergunning te verlenen meerdere onderzoeken ten grondslag, waaronder een positief advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De bezwaren die de vereniging daartegenin heeft gebracht, geeft geen aanleiding om aan de zorgvuldigheid of begrijpelijkheid van die adviezen te twijfelen,"* aldus de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. [Lees de volledige uitspraak hier.](#)

Over het Amsterdam Museum

Het Amsterdam Museum, het officiële stadsmuseum van Amsterdam, is opgericht in 1926. De hoofdlocatie van het museum, het monumentale Burgerweeshuis op de Kalverstraat in de historische binnenstad, wordt op dit moment gerenoveerd zodat het Amsterdam Museum ook in de toekomst zijn museale taken volwaardig kan uitvoeren. Tot 2028 vindt het Amsterdam Museum zijn tijdelijke thuis aan de Amstel 51. Mét een vaste collectiepresentatie, tijdelijke tentoonstellingen, publieksprogramma's en kinderactiviteiten. Ook toont het stadsmuseum collectie, maakt tentoonstellingen en organiseert evenementen in Huis Willet-Holthuysen en bij diverse partners door de hele stad.

Het Amsterdam Museum wordt structureel ondersteund door Hoofdbegunstigers Gemeente Amsterdam, VriendenLoterij en Hoofdpartner Educatie ELJA Foundation.

Noot voor redactie, niet voor publicatie

Neem voor meer informatie, interviewverzoeken en/of hoge resolutie beeldmateriaal contact op met Kim Koopman, corporate communicatieadviseur/ woordvoerder Amsterdam Museum, per e-mail via k.koopman@amsterdammuseum.nl of per telefoon via 06 22 92 77 29 of met Rutha Fessahaye, woordvoerder wethouder Meliani, via r.fessahaye@amsterdam.nl of 06 19 30 38 06.

Artist impression van de grote zaal in het nieuwe Amsterdam Museum. Afbeelding: Absent Matters 2023. <https://we.tl/t-2OVLSLjd8y>

Artist impression doorsnede vernieuwde Amsterdam Museum met Stadshal, grote zaal en gewelf. Afbeelding: Absent Matter 2023 <https://we.tl/t-2OVLSLjd8y>

Artist impression van de Stadshal in het vernieuwde Amsterdam Museum. Afbeelding: Absent Matter 2023 <https://we.tl/t-2OVLSLjd8y>

Ontwerp vernieuwde Amsterdam Museum in vogelvlucht. Afbeelding: VERO visuals <https://we.tl/t-2OVLSLjd8y>